

An aerial photograph of a harbor area, likely Heijenoord in Rotterdam. A red line with arrows at both ends is drawn across the map, starting from a small building at the top, running down the length of a long pier or quay, and then turning right towards a larger industrial complex on the right side. The map shows various buildings, some in purple, green spaces, and the harbor water. The title 'Compensatieplan dassenleefgebied' is overlaid on the top right, and 'Uitbreiding Haven Heijen' is below it. The SWECO logo is in the bottom right corner.

Compensatieplan dassenleefgebied

Uitbreiding Haven Heijen

Sweco Nederland B.V.
Onderwerp

Handelsregister 30129769
Compensatieplan dassenleefgebied
Uitbreiding Haven Heijen

Projectnummer

378026

Gecontroleerd door

Matthijs Vrij Peerdeman

Klant

Teunesen Zand en Grint BV

Auteur

Jody Ettema en Gijs Meijer

Datum

28-10-2024

Versie

D1

Documentreferentie

Compensatieplan dassenleefgebied - Uitbreiding Haven Heijen_D1

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Terugblik: van verschillende alternatieven tot een voorkeursalternatief	7
1.3 Doel voorliggend rapport	8
1.4 Leeswijzer	8
2 Planbeschrijving	9
2.1 Ligging en begrenzing plangebied	9
2.2 Planbeschrijving	10
2.2.1 Algemeen	10
2.2.2 Type bedrijvigheid	11
2.2.3 Ontsluiting	12
2.2.4 Hoogwaterbescherming	12
2.2.5 Natuur- en landschapsontwikkeling	12
2.2.6 Fasering aanlegfase	12
3 Toetsingskader	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Kader van het onderzoek	13
4 Huidige situatie dassenleefgebied	14
4.1 Algemeen	14
4.2 Huidige situatie dassenleefgebied	14
5 Effectanalyse	17
5.1 Algemeen	17
5.2 Effecten realisatiefase	17
5.2.1 Verstoring	17
5.2.2 Aantasting	17
5.3 Effecten gebruiksfase	18
5.3.1 Verstoring	18
5.3.2 Aantasting	18
5.4 Compensatieopgave	19
6 Maatregelen	20
6.1 Algemeen	20
6.2 Maatregelen voorbereiding	20
6.3 Maatregelen realisatiefase	22
6.3.1 Fase 1	22
6.3.2 Fase 2	23

6.3.3	Fase 3	24
6.3.4	Samenvatting	24
6.3.5	Beperken van verstoring dassen	26
6.4	Maatregelen gebruiksfase	27
7	Conclusie	28
Bijlage 1: Ontwerpschets inrichtingsplan		29

Samenvatting

Het voornemen is om het bedrijventerrein Hoogveld bij Heijen uit te breiden, waarbij ook een nieuwe binnenhaven wordt gerealiseerd. Uit natuuronderzoek blijkt het voorkomen van essentieel dassenleefgebied binnen en in de directe omgeving van het plangebied. De voorgenomen ingreep heeft negatieve effecten voor de gunstige staat van instandhouding van de das. Om effecten op de gunstige staat van instandhouding te voorkomen wordt hier gedurende de realisatiefase en gebruiksfase op geanticipeerd. Middels het tijdig en gefaseerd inzetten van diverse passende maatregelen blijft de functionaliteit van het dassenleefgebied gegarandeerd. Belangrijke maatregelen zijn:

- behoud van de bestaande hoofd-/kraamburcht in de natuurvriendelijke oever de 'Witte Steen';
- het treffen van mitigerende maatregelen gedurende de aanlegfase;
- het treffen van permanente maatregelen voorafgaande aan de aanlegfase in de vorm van de omvorming van secundair leefgebied naar optimaal leefgebied en de aanleg van een kunstburcht.

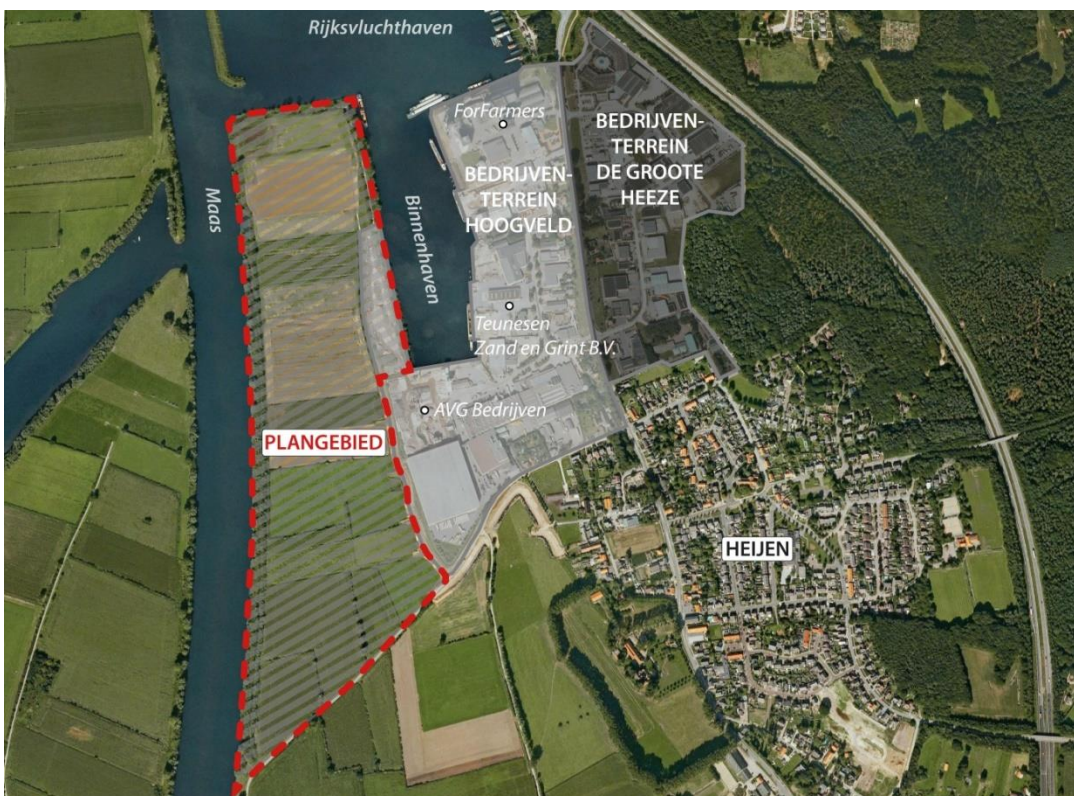
Door het treffen van deze maatregelen wordt de voorgenomen uitbreiding van haven Heijen uitvoerbaar geacht. In lijn met het voorliggende dassencompensatieplan zal een vergunning flora- en fauna-activiteit inzake de Omgevingswet voor het onderdeel soortenbescherming worden aangevraagd.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten zuiden van de kern Gennep en ten noordwesten van de kern Heijen in de Gemeente Gennep ligt de huidige binnenhaven Heijen die onderdeel is van het bedrijventerrein Hoogveld (zie figuur 1.1). Bedrijventerrein Hoogveld is een modern gemengd terrein van circa 27,7 ha met een kadeflengte van in totaal ruim 900 meter. Op het terrein zijn enkele bedrijven gevestigd waaronder AVG Bedrijven (verder te noemen AVG), Teunesen Zand en Grind B.V. (verder te noemen Teunesen) en ForFarmers. Deze bedrijven met ieder een eigen kade maken gebruik van de faciliteiten van de binnenhaven. AVG is daarbij actief op het gebied van beton en bouwstoffen alsmede recycling en afvalstoffen, Teunesen is actief op het gebied van de winning, opwaardering en handel in bouwgrondstoffen (o.a. zand en grind) en ForFarmers is actief op het gebied van veevoer. Daarnaast wordt de haven ook door derden gebruikt.

Figuur 1.1 Bedrijventerrein Hoogveld inclusief de begrenzing van het plangebied

Gelet op de toenemende vraag naar watergebonden bedrijventerrein (per schip te bereiken) met bijbehorende overslagmogelijkheden bestaat er bij AVG en Teunesen (verder te noemen de initiatiefnemers) behoefte aan uitbreiding van Haven Heijen c.q. een nieuw bedrijventerrein voor watergebonden bedrijvigheid (zie het plangebied in figuur 1.1).

Om de uitbreiding van Haven Heijen door middel van nieuw watergebonden bedrijventerrein mogelijk te maken, is een nieuw bestemmingsplan opgesteld en dienen verschillende vergunningen aangevraagd te worden. Vanwege de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten in het gebied en de mogelijke gevolgen ervan voor de omgeving, was het volgens de Wet milieubeheer (Wm) wettelijk verplicht om, gekoppeld aan de besluitvorming over het bestemmingsplan, een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren.

1.2 Terugblik: van verschillende alternatieven tot een voorkeursalternatief

Alternatievenafweging in milieueffectrapportage

De uitbreidingsbehoefte van Haven Heijen is door de initiatiefnemers vertaald in een planvoornemen, dat is voorgelegd aan de bevoegde gezagen. Uiteindelijk hebben deze bevoegde gezagen er onder voorwaarden mee ingestemd hun medewerking te verlenen aan dit planvoornemen en is de procedure om te komen tot bestemmingsplanwijziging en vergunningverlening van start gegaan met het doorlopen van de m.e.r.-procedure. Nadat deze m.e.r.-procedure is doorlopen, is naar aanleiding van de daarin gegeven resultaten een voorkeursalternatief bepaald, waarmee de verdere procedure van bestemmingsplanwijziging en vergunningverlening wordt ingezet.

In het MER zijn een nulalternatief (referentiesituatie), drie inrichtingsalternatieven op het planvoornemen en vijf varianten onderzocht. Mede op basis van het MER is vast komen te staan dat alternatief 2 'bedrijven met haven' inclusief enkele, beperkte aanpassingen enerzijds het meest recht doet aan de doelen gesteld aan het planvoornemen en anderzijds voor wat betreft de meest bepalende milieueffecten de voorkeur heeft.

Inspraakreacties voorontwerpbestemmingsplan en MER

In de periode van 14 juni tot 15 juli 2020 heeft het voorontwerpbestemmingsplan en het daarbij behorende MER Uitbreiding Haven Heijen voor inspraak ter inzage gelegen. In deze periode zijn diverse inspraakreacties ontvangen. Daarnaast heeft de Commissie voor de m.e.r. een advies gegeven over het MER. De inspraakreacties en het advies van de Commissie voor de m.e.r. zijn aanleiding geweest om enkele uitgangspunten van het planvoornemen te wijzigen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het voorkeursalternatief zoals dat in het ontwerpbestemmingsplan Uitbreiding Haven Heijen is opgenomen.

Bestemmingsplan en herstelbesluit

Op 31 januari 2022 is het bestemmingsplan Haven Heijen vastgesteld. Tegen het vastgestelde bestemmingsplan is door meerdere partijen beroep ingesteld. Vanwege de lopende beroepsprocedure is de realisatie van de haven vertraagd. In de tussentijd zijn er nieuwe inzichten en ontwikkelingen in de jurisprudentie (rechtspraak), waardoor het bestemmingsplan wordt aangepast door middel van een herstelbesluit.

Onderdeel van het herstelbesluit is dat een deel van het dassencompensatiegebied ten zuiden van de Boxmeerseweg is komen te vervallen. Om dit op te vangen en alsnog uit te komen op een goede invulling van de compensatieopgave, is de draaikom verkleind. In voorliggende versie

van het dassencompensatieplan is de wijziging in de dassencompensatie doorgevoerd. De wijziging leidt niet tot een andere conclusie.

1.3 Doel voorliggend rapport

Met dit rapport wordt onderbouwd dat er 'voldoende zicht is op een vergunning in het kader van de Omgevingswet' voor het onderdeel soortenbescherming. De vergunningsaanvraag zelf is een autonoom traject dat doorlopen zal worden met het bevoegd gezag (Provincie Limburg). Dit rapport zal daarbij als basis worden gebruikt.

Toetsing aan vigerende natuurwet- en regelgeving is nader uitgewerkt in het 'Natuurrapport' (Sweco, 2019¹), de 'Aanvulling natuurtoets' (Sweco, 2021²) en 'Actualisatie natuurtoets' (Sweco, in prep³). Hieruit blijkt de noodzaak voor een nadere uitwerking van een compensatieplan voor de das. Het voorliggend rapport brengt de vereiste mitigerende- en compenserende maatregelen in beeld, waarmee wordt aangetoond dat de 'gunstige staat van instandhouding' van de das niet in het geding komt.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het planvoornemen op hoofdlijnen beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft het wettelijke kader op het vlak van natuurwet- en regelgeving. Daarbij wordt vooral ingezoomd op de aanwezigheid van dassenleefgebied. De huidige situatie van de das is beschreven in hoofdstuk 4. Het gaat daarbij om een beschrijving van het leefgebied en terreingebruik, gevolgd door de effectanalyse in hoofdstuk 5 om inzicht te krijgen in de te nemen maatregelen. In hoofdstuk 6 volgt een beschrijving van de maatregelen. In dit hoofdstuk is beschreven welke maatregelen zijn voorzien om aantasting te voorkomen en verstoring tot een minimum te beperken, gevolgd door de conclusie in hoofdstuk 7.

¹ Sweco (2019). Uitbreiding Haven Heijen: natuurrapport, 29 maart 2019

² Sweco (2021). Aanvulling natuurtoets, 26 mei 2021

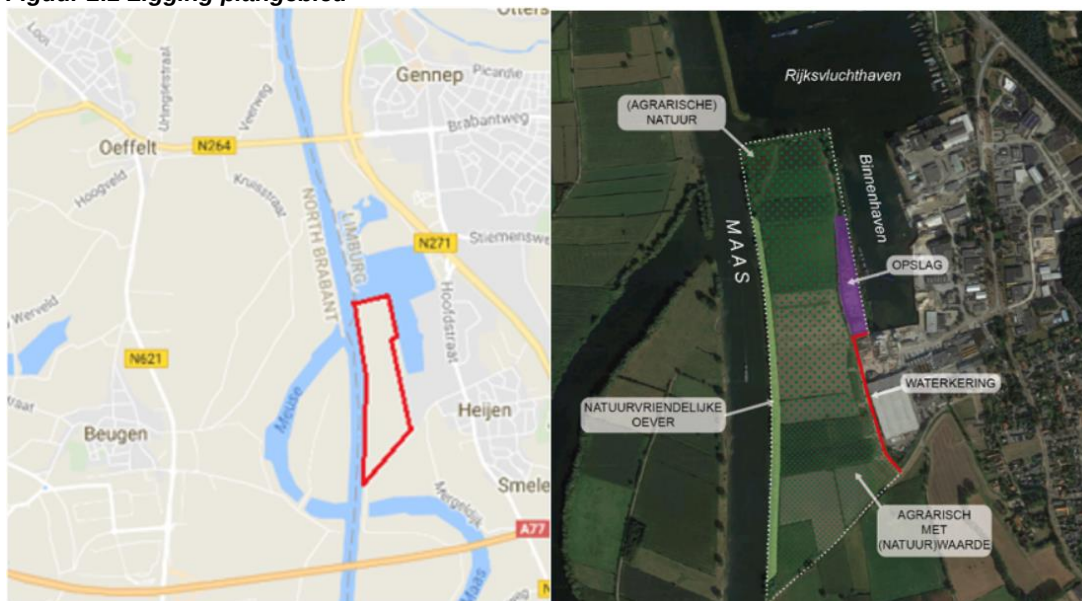
³ Sweco (in prep.). Actualisatie natuurtoets Haven Heijen

2 Planbeschrijving

2.1 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in het Maasdal, aan de oostzijde van de Maas. De Maas vormt hier de grens tussen de provincies Limburg en Noord-Brabant. Het plangebied ligt in de Limburgse gemeente Gennepe. Het plangebied ligt op ongeveer 300 meter afstand van de dorpsrand van Heijen. De afstand tot de rand van Gennepe bedraagt ongeveer 1 kilometer. Het Brabantse dorp Beugen ligt op ongeveer 1,5 kilometer afstand ten westen van het plangebied. Aan de overzijde van de Maas liggen verder het Noordereiland en de geul van de Oude Maas. De N271 aan de oostzijde van Heijen vormt de regionale ontsluitingsweg. De N271 sluit ten zuiden van Heijen aan op de A77. In figuur 2.1 is de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 2.1 Ligging plangebied

Het plangebied is in de huidige situatie grotendeels in gebruik voor landbouwkundige doeleinden (akkerbouw). Het noordelijk gebied is in het oude bestemmingsplan (vigerend voor vaststelling van bestemmingsplan Haven Heijen) bestemd als natuur (zie figuur 2.1). Ook is sprake van de functieaanduiding 'specifieke vorm van natuur – ontgrondingen' voor het hele plangebied met de bestemming 'Natuur'. Het zuidelijk gedeelte heeft een agrarische bestemming. Een beperkt deel van het plangebied (vrijwel direct grenzend aan de bestaande haven) is door AVG in gebruik als opslagterrein. Dit deel van het plangebied, onderdeel van het bestaande bedrijventerrein Hoogveld, heeft al de bestemming bedrijventerrein. De oevers zijn aan deze zijde van de industriehaven onverhard. Aan de westzijde heeft Rijkswaterstaat een natuurvriendelijke oever langs de Maas aangebracht. Hier komt opgaande begroeiing voor. Verder staan er verspreid in het plangebied enkele lijnvormige bosschages. Aan de noordkant van de binnenhaven ligt een Rijksvluchthaven, met langs de oostelijke oever circa 17 woonboten. Het plangebied grenst aan de zuidoostzijde aan de primaire waterkering. Hier ligt ook de half verharde toegangsweg 'de Witte Steen'. Deze weg loopt vanaf de Boxmeerseweg in het

zuiden door naar het noorden van het plangebied. De Boxmeerseweg begrenst de zuidzijde van het plangebied.

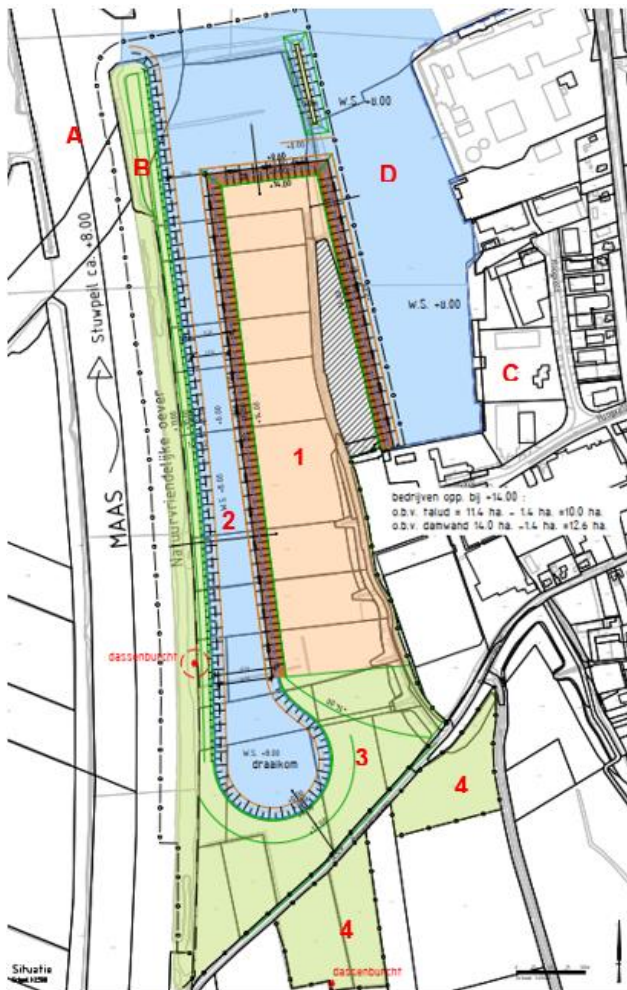
2.2 Planbeschrijving

2.2.1 Algemeen

Met het plan wordt de bestaande Haven Heijen uitgebreid met een nieuw watergebonden bedrijventerrein, inclusief overslagkade. Het plan bestaat uit de volgende onderdelen (zie figuur 2.1):

1. Realiseren van een watergebonden overslaglocatie / bedrijventerrein met een omvang van maximaal circa 12,6 hectare bruto (de breedte van het nieuwe bedrijventerrein is circa 140 - 180 meter) en een kadelenkte van minimaal 1.270 meter (nummer 1 in figuur 2.1). Hierop wordt maximaal milieucategorie 5.2 toegestaan en is een maximale bouwhoogte van 20 meter voorzien;
2. Graven van een toegangsgeul (nummer 2 in figuur 2.1). De nieuw te graven toegangsgeul krijgt tevens een functie ten behoeve van hoogwaterbescherming (meekoppelkansen). De toegangsgeul is toegankelijk voor schepen van klasse Vb, heeft een vaarbreedte van 52 tot 75 meter en is in totaal maximaal 100 meter breed en exclusief draaikom circa 720 m lang. De toegangsgeul is 5 meter diep, doch heeft in verband met sedimentatie een overdiepte van 3 meter. De draaikom in het meest zuidelijke deel van de nieuwe havenarm heeft een oppervlak van circa 2,4 hectare, zodat schepen kunnen draaien;
3. Realiseren van (Maasheggen)natuur (nummer 3 in figuur 2.2). Dit gebied is circa 11,4 hectare groot (inclusief 2,2 ha daarmee geïntegreerde natuurvriendelijke oever);
4. Natuurontwikkeling ten behoeve van de ontwikkeling van (Maasheggen)natuur alsmede compensatie van verloren gegaan agrarisch dassenfoerageergebied. Dit betreft natuurontwikkeling buiten het plangebied. Het gaat om een oppervlak van circa 4 ha (nummer 4 in figuur 2.2). Deze natuurontwikkeling past binnen de vigerende bestemming;
5. De kade wordt uitgevoerd als talud met een helling van 1:2 met bestorting. Tevens is het mogelijk dat de kade in plaats van als talud geheel of gedeeltelijk wordt voorzien van damwanden. Deze damwanden kunnen direct worden toegepast, maar zullen geheel of gedeeltelijk mogelijk pas op termijn worden gerealiseerd.

Figuur 2.2 Planvoornemen uitbreiding Haven Heijen

- A: Maas
- B: Natuurvriendelijke oever Rijkswaterstaat
- C: Bestaande bedrijventerrein Hoogveld
- D: Rijksvluchthaven
- 1: Nieuw bedrijventerrein
- 2: Toegangsgeul insteekhaven
- 3: Natuurontwikkeling binnen plangebied
- 4: Natuurontwikkeling buiten plangebied
- Plangrens

2.2.2 Type bedrijvigheid

Het nieuwe bedrijventerrein wordt, in tegenstelling tot het bestaande bedrijventerrein Hoogveld (inclusief de bestaande opslagstrook van AVG), niet gezoneerd in het kader van de Wet geluidhinder. Dit betekent dat grote geluidsproducerende activiteiten niet mogelijk zijn op het nieuwe bedrijventerrein. Om dit te borgen is op het bedrijventerrein alleen vestiging van bedrijven tot maximaal milieucategorie 5.2 mogelijk. Door hiervoor te kiezen wordt tevens zo veel mogelijk rekening gehouden met de wens van omwonenden om de milieubelasting niet verder toe te laten nemen.

Op dit moment is niet bekend welke bedrijven zich op het nieuwe bedrijventerrein zullen vestigen. Vanuit de gemeente is de openbaarheid van de haven en het gebruik door derden een belangrijke voorwaarde. De havenuitbreiding zal om aan het openbaar belang tegemoet te komen worden vormgegeven door middel van de oprichting van een havenbedrijf. Zodra dit bedrijf na aanleg van de haven operationeel is, zal zij aan geïnteresseerde partijen vergunningen afgeven om van de haven gebruik te gaan maken, al dan

niet voor eenmalige, korte of langere tijd. Dit gebruik zal daarbij beperkt blijven tot schepen van maximaal Klasse Vb met ladingsoorten gerelateerd aan en begrensd door de Staat van bedrijfsactiviteiten die als bijlage bij de Regels van het Bestemmingsplan wordt gevoegd. Hierbij zijn onder andere activiteiten die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken, bedrijven die vallen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen en vuurwerkbedrijven uitgesloten. Meer specifieke beschrijving van scheepsomvang en ladingsoorten zal duidelijk worden na oprichting en operationeel worden van het toekomstige havenbedrijf.

2.2.3 Ontsluiting

Voor de ontsluiting per as van het nieuwe bedrijventerrein wordt gebruik gemaakt van een nieuwe ontsluitingsroute vanaf het bedrijventerrein Hoogveld. De aan- en afvoerroute van zowel het bestaande als het nieuwe bedrijventerrein loopt in de nieuwe situatie via de weg Hoogveld naar de Hoofdstraat en van daaruit naar de N271. Vanuit de N271 kan het verkeer de A77 bereiken vanwaar het verkeer verder verspreid wordt. Het nieuwe watergebonden bedrijventerrein wordt via het bestaande bedrijfsperceel van AVG ontsloten. De aan- en afvoer vindt daarmee dus niet plaats via de kern van Heijen.

2.2.4 Hoogwaterbescherming

Met de aanleg van de nieuwe toegangsgeul wordt bijgedragen aan de opgave voor hoogwaterbescherming in het kader van het Deltaprogramma. Door het plan wordt de doorstroming door het gebied vergroot en ontstaat een waterstandsverlaging van circa 1 tot 2 cm (afhankelijk van de uitvoering van de kade met damwand of met talud). In combinatie met andere maatregelen die zowel stroomopwaarts als -afwaarts in het kader van het Deltaprogramma zullen worden uitgevoerd, zal de waterstandsverlaging groter uitpakken.

De as van de bestaande primaire waterkering zal niet worden verplaatst. De uitbreiding van de haven vindt tegen de bestaande waterkering plaats. Ook de onderhoudsstrook op de waterkering blijft behouden waardoor de toegang tot de waterkering gegarandeerd is.

2.2.5 Natuur- en landschapontwikkeling

Het voornemen strookt met het Natuur- en Landschapsbeleid van de Provincie Limburg. De aanwezige natuurvriendelijke oever aan de oostzijde langs de Maas wordt door het initiatief geoptimaliseerd.

2.2.6 Fasering aanlegfase

De aanleg van het planvoornemen is op hoofdlijnen verdeeld in drie fases:

- Fase 1: Aanleg van de vaargeul;
- Fase 2: Aanleg van de draaikom aan het einde van de vaargeul;
- Fase 3: Ophogen en inrichten van het bedrijventerrein.

3 Toetsingskader

3.1 Inleiding

In de Omgevingswet is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierin worden drie verschillende beschermingsregimes onderscheiden waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

- Soortenbescherming Vogelrichtlijn;
- Soortenbescherming Habitatrichtlijn;
- Andere beschermde soorten.

Voor soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)) en Habitatrichtlijn (artikel 11.46 Bal, Ow) geldt dat vaste voortplantings- en plaatsen (inclusief functionele leefomgeving) niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor de categorie 'Andere beschermde soorten' (art. 11.54 Bal, Ow) geldt dat vaste voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

3.2 Kader van het onderzoek

De voorgenomen uitbreiding van Haven Heijen raakt het leefgebied van de das. De das is beschermd conform de categorie Andere beschermde soorten onder artikel 11.54 Bal, Ow. Om te bepalen in hoeverre er met de voorgenomen ontwikkeling effecten ontstaan die leiden tot een verslechtering van de gunstige staat van instandhouding voor de das, is soortgericht onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is uitgevoerd in lijn met het Kennisdocument Das (versie 1.0, 2017) van BIJ12. Het volgende hoofdstuk beschrijft de huidige situatie van het dassenleefgebied in en rondom het plangebied. Vervolgens is een effectanalyse en compensatieopgave opgesteld, gevolgd door een voorstel tot het ondervangen van de ontstane effecten middels de tijdige inzet van passende maatregelen.

4 Huidige situatie dassenleefgebied

4.1 Algemeen

De voorgenomen uitbreiding van Haven Heijen maakt deel uit van het leefgebied van de das. Om te bepalen in hoeverre er met de voorgenomen ontwikkeling effecten ontstaan die leiden tot een verslechtering van de gunstige staat van instandhouding voor de das, is soortgericht onderzoek uitgevoerd in 2017, 2020 en 2024.

Het voorliggende rapport beschrijft allereerst de huidige situatie van het dassenleefgebied in en rondom het plangebied. Vervolgens is de effectanalyse opgesteld, aansluitend de compensatieopgave, gevolgd door een voorstel tot het ondervangen van de te verwachten effecten.

Achtergrondinformatie met betrekking tot de onderzoeksmethode is beschreven in het natuurrapport (Sweco, 2019), de Aanvulling natuurtoets (2021) en de Actualisatie natuurtoets (Sweco, 2024).

4.2 Huidige situatie dassenleefgebied

In 2017 en 2020 is onderzoek uitgevoerd naar de verspreiding van de das. In 2024 zijn er inventarisaties uitgevoerd om een actueel beeld te krijgen. Binnen en in de directe omgeving van het plangebied uitbreiding Haven Heijen is dassenleefgebied vastgesteld. Het plangebied zelf omvat hoofdzakelijk akkerbouwpercelen (secundair foerageergebied) met enkele (restanten van) maasheggen en bosschages. Betreffende elementen worden beschouwd als essentieel leefgebied voor de das en bieden voedsel, dekking en geleiding voor de soort in het landschap. Zowel binnen als buiten de grenzen van het plangebied zijn verschillende dassenwissels en sporen vastgesteld, hoofdzakelijk parallel aan (restanten van) hagen. De wissels vormen de verbindingroutes tussen de aanwezige verblijfplaatsen en nabijgelegen foerageergebied. Het foerageergebied ten zuiden van de Boxmeerseweg (en buiten de grenzen van het plangebied) bestond ten tijde van het onderzoek in 2020 en 2024 uit een enkel bemest grasperceel en diverse (mais)akkerpercelen.

Ten westen van het plangebied ligt een natuurvriendelijke oever (beter bekend als Witte Steen) langs de Maas. Ongeveer halverwege de natuurvriendelijke oever bevindt zich een dassenburcht, welke vigeert als hoofd- en kraamburcht. Deze burcht was in 2017 al aanwezig en nog steeds actief in gebruik anno 2024. In 2024 zijn nog enkele losse pijpen ten zuiden van de hoofdburcht aangetroffen. Op een afstand van 150 meter ten oosten van de kraamburcht liggen enkele dassenhollen langs de haagstructuren. Deze zijn strategisch gelegen ten opzichte van de hoofd-/kraamburcht; langs een haagstructuur aansluitend op een maisakker, zodat ze gelegenheid bieden om naar toe te vluchten bij onraad. In 2020 waren hier een vijftal losse hollen aanwezig, waarvan er in 2024 nog een tweetal in gebruik zijn. Daarnaast zijn in 2024 nog een vijftal losse pijpen aangetroffen in de haagstructuur aan de oostzijde van het plangebied.

In 2017 lag er nog een (oude) bijburcht/vluchtpijp met een enkele onbelopen pijp langs een bosschage op een afstand van ca. 150 meter ten zuiden van de grenzen van het plangebied (zie figuur 4.1a). In 2020 is desbetreffende dassenhol deels ingestort aangetroffen en inactief geraakt. Langs de oever van

de Oude Maas ten zuiden van het plangebied, bevond zich nog een actieve bijburcht in 2017. Deze bijburcht bestond uit enkele belopen en onbelopen pijpen en was in gebruik door zowel de vos als de das. Anno 2020 vertoont de bijburcht geen dassenactiviteit meer, in 2024 is deze niet meer teruggevonden.

In figuur 4.1 is de situatie van het dassenleefgebied binnen en ten zuiden van het plangebied weergegeven ten tijde van het onderzoek in 2017 (a) en 2020 (b). Figuur 4.2 geeft de aanwezige dassenburcht en pijpen in 2024 weer. Wat betreft foerageergebied (primair en secundair) is de situatie hetzelfde gebleven.

Figuur 4.1 Situering dassenleefgebied ter hoogte van uitbreiding Haven Heijen in 2017 (a) en 2020 (b)

(a)

(b)

Figuur 4.2: Dassenburchten en pijpen aangetroffen in 2024. Aandeel secundair en primair leefgebied en hagen zijn gelijk gebleven aan situatie 2020

5 Effectanalyse

5.1 Algemeen

Met de voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de uitbreiding van Haven Heijen wordt dassenleefgebied met foerageergebied en meerdere losse dassenpijpen vergraven. Hiermee worden verbodsbepalingen uit de Omgevingsdienst overtreden met betrekking tot de das. Dit gaat specifiek om artikel 11.54 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), lid 1, onderdeel b, het opzettelijk beschadigen van vaste voorplantings- en rustplaatsen. De onderstaande paragrafen geven een doorkijk op de tijdelijke en permanente effecten, waarbij tevens onderscheid is gemaakt tussen effecten tijdens de realisatiefase en gebruiksfase. Een overzicht van de te verwachten aantasting volgt in de compensatieopgave.

5.2 Effecten realisatiefase

Met de voorgenomen uitbreiding Haven Heijen wordt gedurende de realisatiefase het plangebied deels omgevormd tot een bedrijventerrein met een toegangseul met draaikom. Het resterende plangebied wordt omgevormd tot (maasheggen)natuur. Gefaseerd in tijd en ruimte zal het plangebied worden ontgraven en heringericht.

De hoofdburcht blijft behouden, maar meerdere vluchtpijpen en leefgebied worden vergraven. Gedurende de realisatiefase is het van belang dat er uitwijkmogelijkheden zijn en dat de functionaliteit van het dassenleefgebied gewaarborgd blijft.

Voor de realisatiefase is onderscheid gemaakt tussen tijdelijke effecten die kunnen optreden als gevolg van verstoring en de gefaseerde aantasting van dassenleefgebied gedurende de realisatiefase.

5.2.1 Verstoring

De realisatiefase gaat gepaard met de inzet van mobiele werktuigen en transportmaterieel. De werkzaamheden worden in globaal 3 fases uitgevoerd. Hierbij wordt geleidelijk aan een deel van het plangebied omgevormd tot een vaargeul met draaikom en bedrijventerrein. De das kan met aanlegwerkzaamheden tijdelijk hinder ondervinden. Met name gedurende de kraamtijd is sprake van een gevoelige periode voor verstoring. De dichtstbijzijnde ingang van de kraamburcht in de natuurvriendelijke oever bevindt zich op circa 20 meter uit de grens van de te ontgraven vaargeul. Tevens is het optreden van verstoring van de aanwezige losse pijpen van toepassing. Hiervoor dienen passende mitigerende maatregelen te worden getroffen.

5.2.2 Aantasting

Gedurende de realisatiefase wordt in drie fases een deel van het bestaande dassenleefgebied aangetast binnen het plangebied. In fase 1 wordt de vaargeul ontgraven over een oppervlakte van ca. 7 ha dassenleefgebied. Het gaat om 7 ha secundair leefgebied, met twee hagen met een gezamenlijke lengte van ca 240 meter en twee losse pijpen in de hagen. Dit betreft vooralsnog een relatief klein deel van het totaal aan beschikbare landschapselementen. Voor het

ontgraven van de dassenpijpen moeten mitigerende maatregelen worden getroffen.

Gedurende fase 2 wordt aanvullend de draaikom binnen het plangebied ontgraven. De draaikom heeft een omvang van ca. 2,4 ha secundair leefgebied. De vrijgekomen grond uit de draaikom wordt grotendeels afgevoerd. Aanvullend op fase 1, worden in deze fase nog eens ca. 240 m hagen aangetast. Er worden geen dassenpijpen aangetast in fase 2.

Gedurende fase 3 wordt de noordelijke havenkop en het nieuwe bedrijventerrein heringericht. Het nog bestaande dassenleefgebied binnen het nieuwe bedrijventerrein (ca. 11,9 ha secundair leefgebied) wordt geleidelijk aangetast. Binnen dit gebied zijn zes losse dassenpijpen en is ca. 1.118 meter aan hagenstructuur aanwezig dat wordt aangetast.

Kort samengevat (zie tabel 5.1) wordt in 3 fases tijdens de uitvoeringsfase een totale oppervlakte van ca. 21,3 ha secundair dassenleefgebied aangetast en ca. 1.598 m aan geleidende hagen.

Tabel 5.1 Aantasting secundair leefgebied en hagen

Aantasting	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Totaal
Secundair leefgebied	-7 ha	-2,4 ha	-11,9 ha	-21,3 ha
Primair (hagen)	-240 m	-240 m	-1.118 m	-1.598 m

Er is geen sprake van fysieke aantasting van de aanwezige hoofd-/kraamburcht en de losse pijpen in de rand van de natuurvriendelijke oever ten westen van het plangebied. De losse pijpen langs de nog aanwezige haagstructuur in het centrale deel van het plangebied en aan de oostzijde worden wel fysiek aangetast als gevolg van ontgravingswerkzaamheden.

5.3 Effecten gebruiksfase

5.3.1 Verstoring

Gedurende de gebruiksfase van het planvoornemen is geen sprake meer van verstoring voor dassenleefgebied. De afstand vanuit de hoofd-/kraamburcht en de alternatieve burcht ten zuiden van de Boxmeerseweg (zie hoofdstuk maatregelen) tot het bedrijventerrein is zodanig dat verstorende effecten vanuit bedrijvigheid zijn uitgesloten. Tevens zijn geen aanvullende effecten te verwachten op de functionaliteit van het geoptimaliseerd leefgebied voor de das na afronding van de realisatiefase. Het bestaande leefgebied ligt in de huidige situatie op een relatief korte afstand tot het bestaande haventerrein. In de gebruiksfase betreft dit een vergelijkbare afstand.

5.3.2 Aantasting

De aanwezige hoofd-/kraamburcht en losse pijpen langs de natuurvriendelijke oever worden niet fysiek aangetast en blijven hun functie ter plaatse behouden. De losse pijpen in het centrale en oostelijke deel van het plangebied zullen worden vergraven gedurende de realisatiefase. Deze worden tijdig gecompenseerd middels het nemen van passende maatregelen, waaronder de aanleg van een alternatieve burchtlocatie ten zuiden van de Boxmeerseweg.

5.4 Compensatieopgave

Zoals in de effectanalyse omschreven zal als gevolg van het planvoornemen dassenleefgebied worden verstoord en aangetast. In totaal wordt hierbij een oppervlakte van secundair leefgebied van ca. 21,3 ha aangetast, evenals een totale haagstructuur van ca. 1.598 m. Daarnaast gaan er 8 losse dassenpijpen verloren. De verstoring en aantasting van het leefgebied dient tijdig te worden ondervangen.

Om de compensatieopgave te bepalen is aansluiting gezocht bij het Kennisdocument Das (versie 2017). De oplossingsrichting voor de aantasting van leefgebied is gezocht in de optimalisatie van secundair naar optimaal leefgebied. Hiervoor kan conform het Kennisdocument Das (versie 2017) tenminste 50% van het aangetaste oppervlak secundair leefgebied worden omgevormd naar optimaal leefgebied. Dit leidt in dit geval tot een minimaal benodigde compensatie van ca. 10,7 ha optimaal leefgebied als gevolg van een aantasting van ca. 21,3 ha secundair leefgebied.

Ter compensatie voor het verlies van landschapselementen, zoals hagen, geldt een oppervlakte/lengte toeslag van 120% (factor 1,2). Derhalve is binnen het planvoornemen een compensatieopgave van ca. 1.598 m x 1,2 = ca. 1.918 m hagen aangehouden, zoals weergegeven in tabel 5.2.

Tabel 5.2 | Compensatieopgave dassenleefgebied uitbreiding Haven Heijen

	Oppervlak	Compensatiefactor	Compensatieopgave
<i>Verlies leefgebied plangebied</i>			
Secundair leefgebied (ha)	Ca. 21,3 ha.	(50%)	Ca. 10,7 ha. primair leefgebied
Landschapselementen primair leefgebied (m)	Ca. 1.598 m	(120%)	Ca. 1.918 m

De compensatieopgave is leidend voor het beschikbaar stellen van voldoende oppervlakte en kwaliteit dassenleefgebied gedurende de realisatiefase en uiteindelijk ook in de gebruiksfase. Daarnaast dienen versturende effecten in acht te worden genomen gedurende beide fases. Om zowel verstoring als aantasting van dassenleefgebied te ondervangen zijn passende maatregelen voorzien. Deze zijn in hoofdstuk 6 nader toegelicht.

6 Maatregelen

6.1 Algemeen

Aantasting van dassenleefgebied als gevolg van een ruimtelijke ingreep kan ertoe leiden dat de functionaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de das niet gewaarborgd kan blijven. De kwantiteit en kwaliteit van het aanwezige leefgebied nemen immers af. Om de effecten op het leefgebied tijdig te ondervangen en de functionaliteit van het leefgebied te waarborgen zijn verschillende voor de das passende maatregelen voorzien. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen maatregelen in de voorbereiding en tijdens de realisatiefase.

De navolgende paragrafen geven een doorkijk op de omgangswijze met dassen en dassenleefgebied tijdens gefaseerde uitvoering gedurende de realisatiefase en gebruiksfase.

6.2 Maatregelen voorbereiding

Voorafgaande aan de realisatiefase wordt een kunstburcht aangelegd en wordt leefgebied van de das geoptimaliseerd, zowel ten zuiden van de Boxmeerseweg als binnen de grenzen van het plangebied.

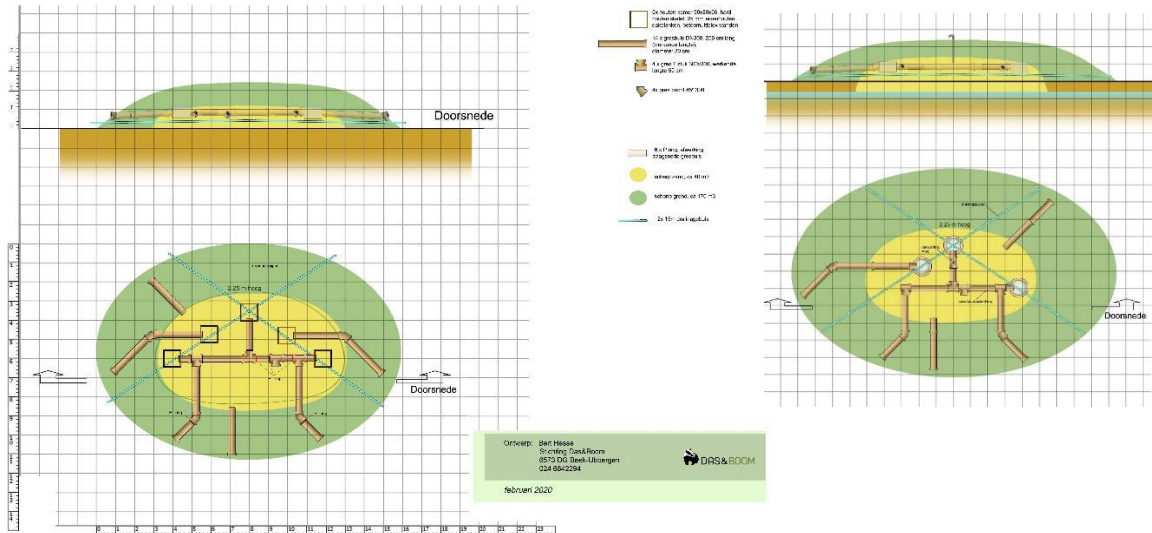
Kunstburcht

Er wordt ruimte geboden voor vestiging van dassen in een alternatieve burcht aan de zuidzijde van de Boxmeerseweg. De kunstburcht wordt uit het directe zicht onttrokken middels plaatsing van aanvullende hagen, die de nog deels aanwezige haagstructuur herstelt. In bijlage 1 is in het voorgenomen inrichtingsplan de ligging van de alternatieve burcht weergegeven ten zuiden van de Boxmeerseweg. Voor de kunstburcht worden de richtlijnen vanuit het kennisdocument aangehouden. Zo voldoet het basisontwerp van de kunstburcht van Das&Boom aan de eisen die dassen stellen aan hun onderkomen. Deze zijn:

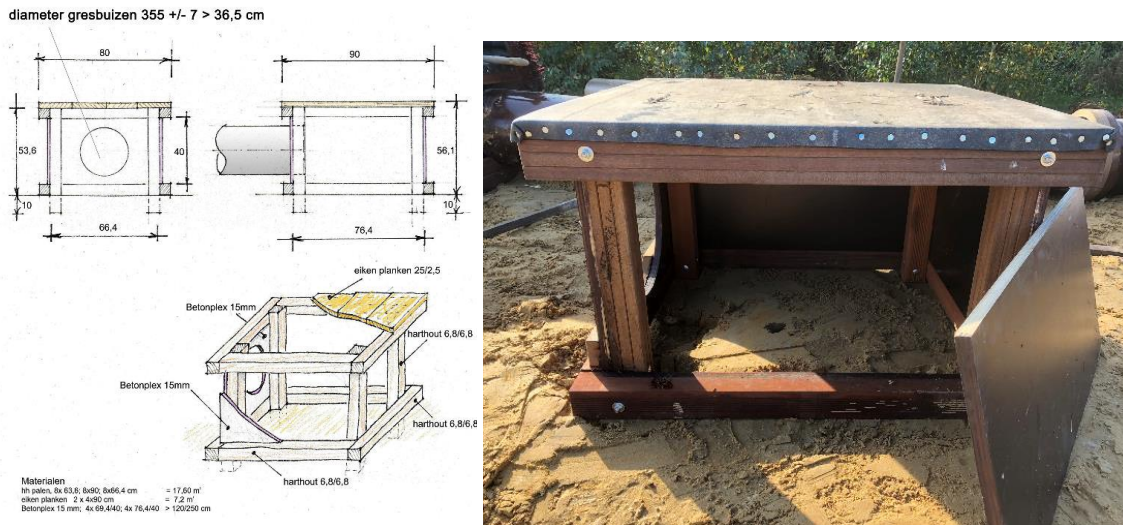
- Het moet droog zijn, dus boven de grondwaterspiegel.
- Geen inkijk.
- Geen tocht.
- Een constant binnenklimaat (ongeveer 130 cm gronddekking).
- Kamers waar een aantal dassen samen in passen, maar ook niet te groot.
- Mogelijkheden om het gangstelsel vanuit de aangelegde kamers en pijpen zelf aan te passen en uit te breiden.
- Veilig begaanbare routes naar de locatie van de burcht.

Het aantal kamers kan eenvoudig worden aangepast, zie figuur 5-1 en 5-2 voor het ontwerp met respectievelijk 5 en 3 kamers. De kamers zijn circa 50 cm hoog en ongeveer 85 cm breed. Groot genoeg voor 3-4 dassen en klein genoeg om het op temperatuur te houden. De gangen tussen de kamers zijn bij voorkeur van gresbuizen. Bij het aanleggen van een dassenburcht kunnen loze buizen toegevoegd worden, zodat de dassen zelf de gangen kunnen graven.

Figuur 5-1 *Doorsnede en bovenaanzicht van een kunstburcht met 5 en 3 kamers, gresbuizen en drainagebuizen van Stichting Das&Boom.*

Figuur 5-2 *Ontwerp dassenkamer van Das&Boom met een foto van een dassenkamer.*

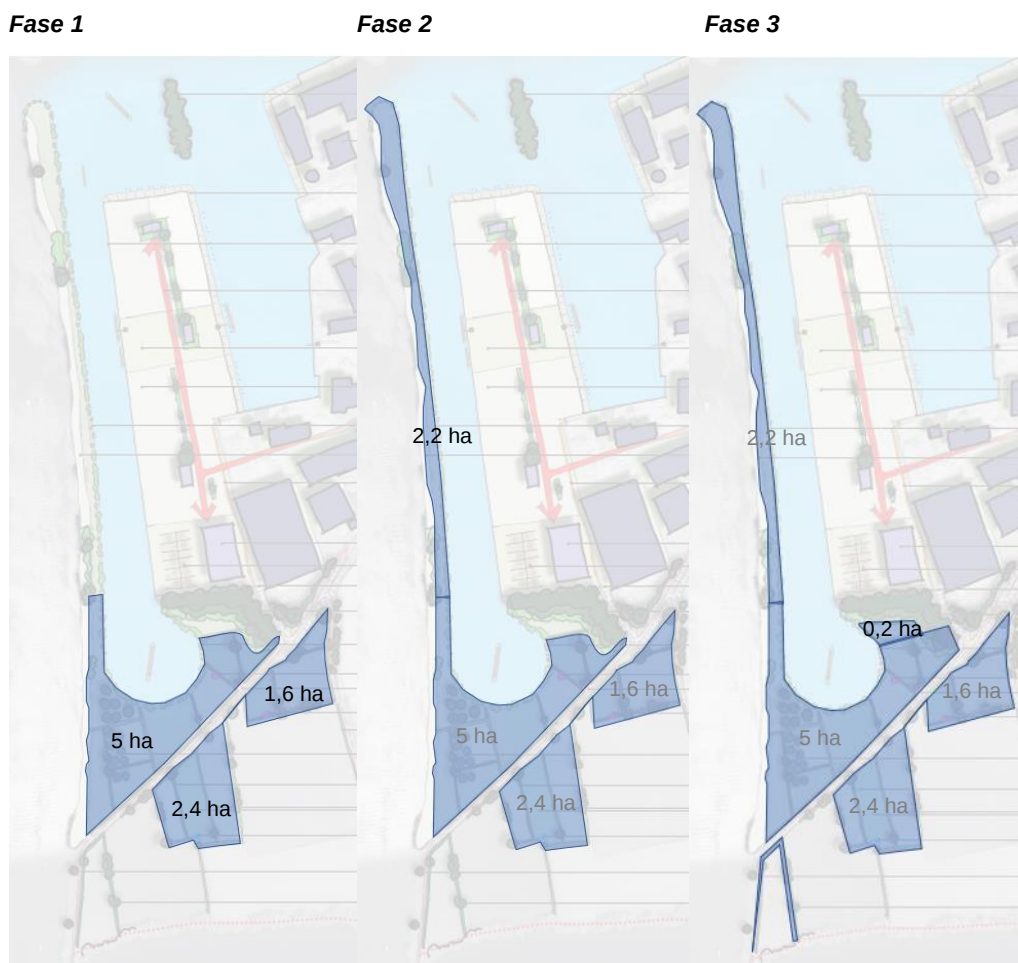
Foerageergebiet

Met een oppervlakte van ca. 9,0 ha wordt secundair leefgebied (akkerpercelen) omgevormd tot voor dassen geschikte faunarijke graslanden. Hiervan wordt ca. 4 ha ten zuiden van de Boxmeerseweg gerealiseerd en ca. 5 ha voornamelijk rondom de toekomstige draaikom binnen het plangebied. Het foerageergebied wordt hierbij omlijst met nieuwe gevarieerde maasheggen (met een totale lengte van ca. 1.572 m). Hierbij is zoveel mogelijk getracht om aansluiting te vinden bij bestaande hagen. Voor de nieuw aan te leggen hagen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande goed ontwikkelde haagstructuren uit het plangebied.

6.3 Maatregelen realisatiefase

De realisatiefase wordt in drie fases uitgevoerd over een totale periode van 2 tot 3 jaar. Per fase is gekeken naar welke maatregelen noodzakelijk zijn om gedurende de gehele aanlegfase over voldoende leefgebied voor de das te beschikken. Aansluitend is in tabel 6.1 een samenvatting van de aantasting per fase en de bijbehorende maatregelen opgenomen. Voor de beeldvorming is in figuur 6.1 a t/m c een schetsmatige weergave opgenomen waar de optimalisatie van dassenleefgebied is voorzien gedurende de drie fases van uitvoering.

Figuur 6.1a t/m c. Beschikbaar geoptimaliseerd dassenleefgebied (blauwe arcering) bij aanvang iedere fase in de uitvoering.

6.3.1 Fase 1

Effecten

Gedurende fase 1 wordt de vaargeul ontgraven. Hierdoor wordt een oppervlakte van ca. 7 ha secundair leefgebied aangetast, evenals de aantasting van hagen met een lengte van ca. 240 m. Om het verlies van secundair foerageergebied en hagen te ondervangen, dient tenminste ca. 3,5 ha optimaal foerageergebied en ca. 288 m hagen beschikbaar te zijn.

Maatregelen

Bij aanvang van fase 1 is geoptimaliseerd leefgebied voor de das voorhanden (zie figuur 6.1a). Enerzijds een deel ten zuiden van het plangebied en anderzijds binnen het plangebied rondom de draaikom (zie beschrijving paragraaf 6.2). In de tweede helft van fase 1, in navolging op het afgraven van de vaargeul, wordt de kade ten noorden van de hoofd-/kraamburcht eveneens omgevormd van secundair naar optimaal foerageergebied voor de das. Dit betreft een oppervlakte van ca. 2,2 ha. Daarnaast wordt de westelijke oever van de vaargeul van een dassenvriendelijke inrichting voorzien.

Samengevat worden de volgende drie werkzaamheden uitgevoerd in fase 1:

1. Afgraven dekgrond ter plaatse van de vaargeul;
2. Optimaliseren natuurvriendelijke oever en beschikbaar stellen van heringericht hoogwaardig leefgebied voor de das;
3. Middels zandwinning wordt de vaargeul van noord naar zuid uitgraven en vrijkomend materiaal wordt per schip afgevoerd en/of gebruikt voor terreinophoging.

6.3.2 Fase 2

Effecten

In fase 2 neemt het aandeel bestaand secundair leefgebied (ca. 2,4 ha) en hagen (ca. 240 m) gestaag af als gevolg van het afgraven van de draaikom. Om het verlies aan secundair leefgebied en hagen te ondervangen dient tenminste ca. 1,2 ha optimaal leefgebied en ca. 288 m aan hagen beschikbaar te zijn. Gezamenlijk met fase 1 maakt dit een totaal benodigde compensatie ca. 4,7 ha optimaal leefgebied en ca. 576 m aan hagen.

Maatregelen

Bij aanvang van fase 2 is het geoptimaliseerd leefgebied voor de das uitgebreid (zie figuur 6.1b). Het beschikbare optimaal leefgebied bij aanvang van fase 2 omvat een alternatieve burcht, ca. 11,2 ha optimaal foerageergebied en ca. 1.572 m aan nieuwe hagen, welke grotendeels in de voorbereiding en deels gedurende fase 1 beschikbaar zijn gekomen. Daarnaast is de westelijke oever van de vaargeul van een dassenvriendelijke inrichting voorzien en blijft tevens bestaand secundair leefgebied voorhanden. In de tweede helft van fase 2, zal in navolging van het afgraven van de draaikom, het resterende gebied (ca. 0,2 ha) binnen het plangebied worden omgevormd naar optimaal leefgebied voor de das, evenals de aanleg van ca. 415 m hagen.

Samengevat worden de volgende drie werkzaamheden uitgevoerd in fase 2:

1. Afgraven dekgrond ter plaatse van de draaikom;
2. Optimaliseren dassenvriendelijke oever en beschikbaar stellen van heringericht hoogwaardig leefgebied voor de das;
3. Middels zandwinning verder ontgraven van de draaikom. Vrijkomend materiaal wordt per schip afgevoerd en/of gebruikt voor terreinophoging.

6.3.3 Fase 3

Effecten

In fase 3 wordt de noordelijke havenkop aangelegd en wordt het bedrijventerrein geleidelijk vormgegeven. Naast aantasting van secundair leefgebied (ca. 11,9 ha) door het aanleggen van het bedrijventerrein, worden eveneens enkele haagstructuren (ca. 1.118 m) aangetast, zoals weergegeven in tabel 5.1. Om het verlies aan secundair leefgebied en hagen te ondervangen is tenminste ca. 6 ha optimaal foerageergebied en ca. 1.342 m aan hagen benodigd voor fase 3. Samen met de reeds benodigde compensatie uit fase 1 en 2 betekent dit een totaal benodigd compensatie van ca. 10,7 ha optimaal leefgebied en ca. 1.918 m hagen (zoals weergegeven in tabel 5.2).

Maatregelen

Bij aanvang van fase 3 is het geoptimaliseerd leefgebied voor de das wederom uitgebreid (zie figuur 6.1c). Het beschikbare optimale leefgebied bij aanvang van fase 3 omvat een alternatieve burcht, ca. 11,4 ha optimaal foerageergebied en ca. 1.977 m aan hagen in een gefaseerde beschikbaarheid. Daarnaast is voor de westelijke oever van de vaargeul en draaikom een dassenvriendelijke inrichting voorzien over een totale lengte van ca. 1.625 m en is reeds een alternatieve burcht beschikbaar.

Samengevat worden de volgende twee werkzaamheden uitgevoerd in fase 3:

1. Uitgraven noordelijke deel plangebied (bedrijventerrein) en materiaal per schip afvoeren en / of gebruiken voor terreinophoging;
2. Resterend deel bedrijventerrein gereed maken voor gebruik.

6.3.4 Samenvatting

De aantasting per uitvoeringsfase is uiteengezet. Tevens is beschreven op welke wijze en waar de nodige maatregelen worden getroffen om gedurende de realisatie over voldoende dassenleefgebied te beschikken. In tabel 6.1 is het oppervlakteverlies gekwantificeerd, evenals het verlies aan landschapselementen. Het betreft een weergave van de compensatieopgave, de aantasting per uitvoeringsfase evenals een weergave van de benodigde en beschikbare compensatie.

Tabel 6.1 Doorkijk inschatting aantasting, benodigde compensatie en beschikbaarheid dassenleefgebied uitbreiding Haven Heijen.

			Aantasting leefgebied per uitvoeringsfase	Cumulatief benodigd optimaal leefgebied ⁴	Beschikbaar optimaal leefgebied
Realisatiefase			1	2	3
Voorbereiding					
Inrichting permanent leefgebied				-	
-	Foerageergebied	+9,0 ha		-	9,0 ha
-	Hagen	+1.572 m			1.572 m
Fase 1					
Ontgraven vaargeul					
-	Secundair (foer.)	-7 ha		3,5 ha (0 + 3,5)	9,0 ha
-	Hagen	-240 m		288 m (0 + 288)	1.572 m
Inrichting kade					
-	Optimaal (foer.)	+2,2 ha		-	11,2 ha
Fase 2					
Ontgraven draaikom					
-	Secundair (foer.)		-2,4 ha	4,7 ha (3,5 + 1,2)	11,2 ha
-	Hagen		-240 m	576 m (288 + 288)	1.572m
Inrichting overig gebied					
-	Optimaal (foer.)		+0,2 ha	-	11,4 ha
-	Hagen		+405 m		1.977 m
Fase 3					
Omvorming bedrijventerrein + havenkop					
			-11,9 ha	10,7 ha (4,7 + 6,0)	11,4 ha
-	Secundair (foer.)		-1.118 m	1.918 m (576 + 1.342)	1.977 m
-	Hagen				
Compensatieopgave					
-	Secundair		21,3 ha	10,7	11,4 ha
-	Hagen		1.598 m	1.918	1.977 m

⁴ Het secundaire leefgebied dat verloren gaat, wordt conform het Kennisdocument Das (Versie 2017), gecompenseerd met een oppervlakte van 50% van leefgebied, waar kwaliteitsverbetering zorgt voor een betere geschiktheid voor de das.

6.3.5 Beperken van verstoring dassen

Tijdens de werkzaamheden worden dassenholen fysiek vergraven. Tevens kan verstoring optreden. Om effecten op de das tot een minimum te beperken zijn verschillende maatregelen voorzien:

- Vergraven van holen:
 - Er wordt uitgegaan van passieve verplaatsing, ofwel dat dassen uit eigen beweging de te vergraven holen verlaten. Dit wordt op de volgende wijze gedaan:
 - Ongeschikt maken van holen vindt plaats buiten de periode augustus t/m november, dat is de minst kwetsbare periode van de das; Het ongeschikt maken van holen wordt niet eerder gestart dan dat de vergunning inzake Omgevingswet is verleend.
 - Het vergraven geschiedt niet vóórdat er een controle op de afwezigheid van de das heeft plaatsgevonden middels het monitoren van de vluchtpijp met een cameraval, gedurende twee weken direct voorafgaand aan het verstoren van de vluchtpijp;
 - De ingangen van de holen worden met behulp van een schop voor ongeveer $\frac{3}{4}$ dichtgegooid met grond. De grond wordt niet aangestampt of verdicht en via de bovenkant kan nog lucht de holen inkomen. Als de ingangen voor $\frac{3}{4}$ zijn dichtgegooid, wordt een week lang om de dag gekeken of er nieuwe graafsporen van de das aanwezig zijn. Indien na een week nog graafwerkzaamheden worden gesignaleerd dan zal het voor $\frac{3}{4}$ dichtgooien van de holen en de inspectie nog een week herhaald worden. Indien de das na twee weken ontmoedigen nog niet is vertrokken, zal een raster met terugslagpoort worden geplaatst rondom de ingang(en) (das kan wel hol uit, maar niet in). De richtlijn is dat de terugklappoortjes minimaal 3 achtereenvolgende weken moeten worden geplaatst, omdat dassen zo lang ondergronds kunnen blijven. Worden na het ontmoedigen geen graafactiviteiten meer gesignaleerd, dan zullen de holen worden vergraven;
 - De holen worden voorzichtig en onder ecologische begeleiding vergraven.
- Om verstoring van de hoofdburcht te beperken worden de werkzaamheden binnen een straal van 20 meter rondom de hoofd-/kraamburcht uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de soort (december tot juli). De ontgroning van de vaargeul reikt tot op een afstand van ca. 30 tot 35 meter van de hoofd-/kraamburcht;
- Het profileren van de kruin van de kade komt tijdelijk tot op een afstand van ca. 5 tot 30 meter van de hoofd-/kraamburcht. Deze werkzaamheden moeten daarom buiten de kwetsbare periode van de dassen worden uitgevoerd. Aanvullend worden de herprofileringswerkzaamheden uitgevoerd vanuit de vaargeul (en niet vanaf de oever) en wordt er gebruik gemaakt van licht materieel op rijplaten om instortingsgevaar te voorkomen;
- De werkzaamheden worden begeleid door een deskundig ecooloog op het gebied van dassen. Het uitgangspunt is dat de werkzaamheden zo kort mogelijk duren;
- Omdat zowel de dassenactiviteit als het aantal dassen in de tijd fluctueert, worden kort voor de daadwerkelijke start van de realisatiefase alle potentiële burchtlocaties en dassenholen nogmaals onderzocht op activiteit;
- De werkzaamheden vinden plaats tussen zonsopkomst en worden beëindigd voor zonsondergang, maar niet later dan 19.00 uur, zodat dassenwissels weer toegankelijk zijn en vrij van verstoring.

6.4 Maatregelen gebruiksfase

Buiten plangebied

De maatregelen ten behoeve van de das zijn afgestemd met Stichting Das & Boom. Zoals bij de realisatiefase reeds benoemd, wordt voorafgaand aan de realisatiefase een gebied van ca. 4 ha ingericht als optimaal leefgebied. Het gebied, dat nu nog in gebruik is als akkerbouw, wordt omgevormd naar voor dassen optimale faunarijke graslanden, grotendeels omzoomd met een gevarieerde hagenstructuur met een lengte van ca. 628 meter aansluitend op bestaande hagen. Hier wordt in fase 3 nog ca. 405 meter aan toegevoegd. Totaal wordt er aan de zuidkant van de Boxmeerseweg 1.033 meter nieuwe hagenstructuur gerealiseerd. Hierbij is ruimte gereserveerd voor het inpassen van verschillende soorten fruitbomen en haagtypen en het inpassen van hagen afkomstig uit het plangebied zelf. Parallel komt langs de zuidzijde van de Boxmeerseweg verschillende hagen met aansluiting op de inrichting ten noorden van de weg. Daarnaast wordt voorafgaande aan de uitvoering een alternatieve burcht gerealiseerd.

Binnen plangebied

De inrichting van het plangebied sluit zoveel mogelijk aan op de inrichting aan de zuidzijde van de Boxmeerseweg en wordt deels gelijktijdig heringericht naar optimaal leefgebied. Zoals bij de realisatiefase reeds benoemd, wordt ten zuiden van de hoofd-/kraambrucht en grotendeels rondom de draaikom voorafgaand aan de realisatiefase een gebied van ca. 5 ha. ingericht als optimaal leefgebied. Het gebied, dat nu nog in gebruik is als akkerbouw, wordt omgevormd tot voor dassen optimale faunarijke graslanden. Deze worden omzoomd met een gevarieerde hagenstructuur met een lengte van ca. 944 meter aansluitend op de bestaande hagen. Hierbij is ruimte gereserveerd voor het inpassen van verschillende soorten fruitbomen en haagtypen.

Uiteindelijk ontstaat er binnen het plangebied een voor dassen geoptimaliseerd leefgebied van ca. 7,4 ha met een netwerk aan maasheggen, een dassenvriendelijke oever en gevarieerde houtwal (1.687 m²) met bijpassende zoom-mantelvegetatie ten oosten van het plangebied. Ook hier is ruimte gereserveerd voor de aanplant van diverse soorten fruitbomen-/struiken, die her en der zijn opgenomen in de hagenstructuur. Ten zuidwesten van de draaikom is een fruitboomgaard voorzien.

Selectie beplanting en beheer

De selectie van beplanting en beheer is in afstemming met Stichting Das en Boom gekozen. Het beheer is afgestemd op het realiseren van faunarijke grasland. Daar waar noodzakelijk, zal een tijdig bijsturing worden afgestemd met de beheerder.

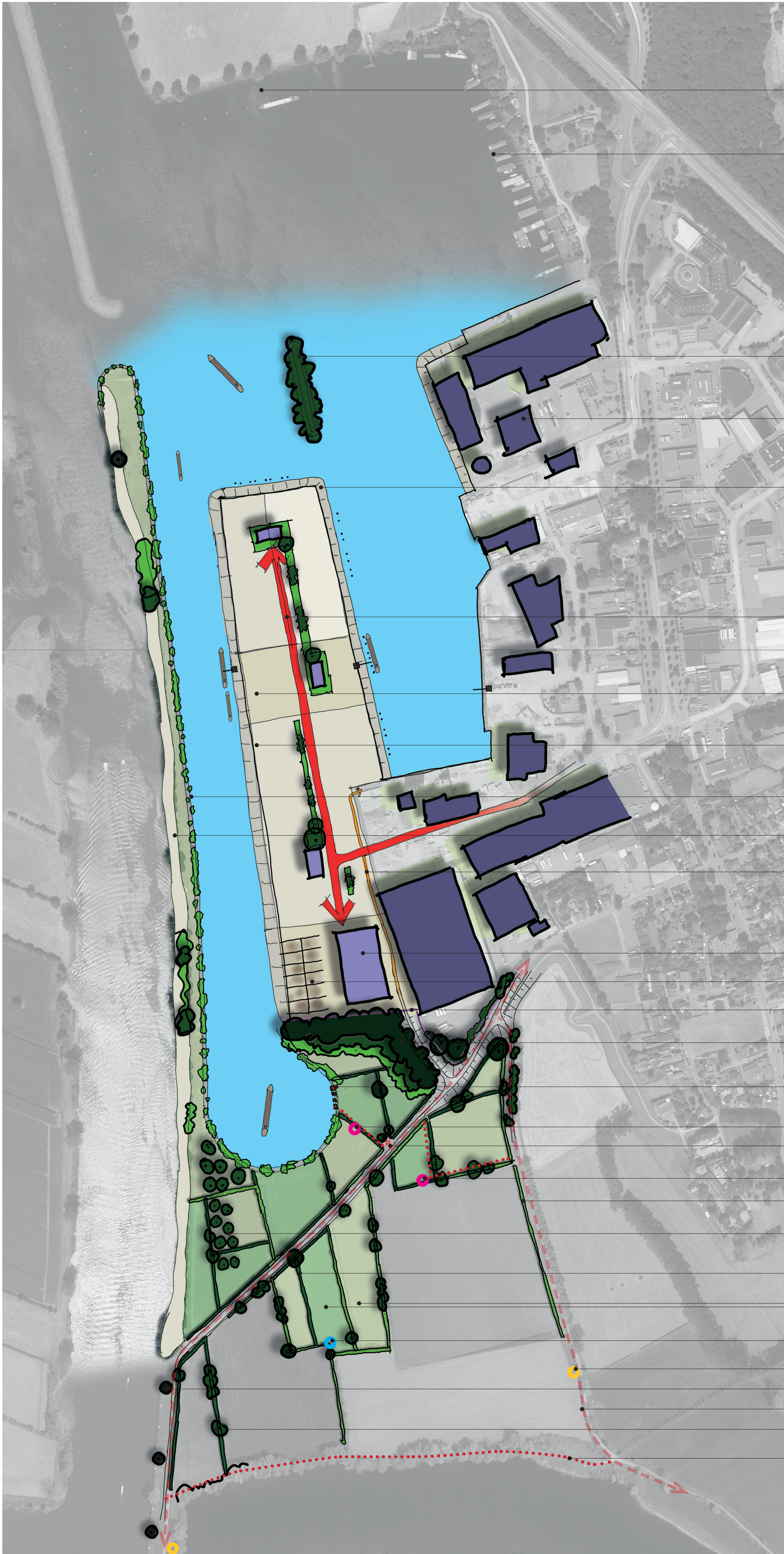
7 Conclusie

Binnen en in de omgeving van het plangebied uitbreiding Haven Heijen is leefgebied van de das aanwezig. Er bevindt zich een hoofd-/kraamburcht van de das op korte afstand buiten de begrenzing van het plangebied in het talud van een natuurvriendelijke oever. Daarnaast bevinden zich enkele losse dassenholen centraal gelegen binnen het plangebied langs bestaande haagstructuren en aan de oostzijde.

De uitbreiding van haven Heijen kan zodanig gerealiseerd worden dat de hoofd-/kraamburcht niet aangetast wordt en verstoring tot een minimum kan worden beperkt. Aantasting van de aanwezige holen en dassenleefgebied is echter onvermijdelijk. Dit is in strijd met de verbodsbepalingen van de Omgevingswet en daarom is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Omgevingswet nodig voor de das, met inbegrip van een pakket mitigerende en compenserende maatregelen.

Middels voorliggend dassencompensatieplan wordt invulling gegeven aan het tijdig ondervangen van negatieve effecten op het aanwezige dassenleefgebied. Met in achtneming van deze maatregelen, wordt het verkrijgen van een vergunning inzake de Omgevingswet haalbaar geacht. Gelet op het vorenstaande heeft de initiatiefnemer zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de gevolgen voor de Omgevingswet voor het onderdeel soortenbescherming niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staan.

Bijlage 1: Ontwerpschets inrichtingsplan

- aanlegplaats voor schepen in rijksvluchthaven
- woonboten aan de Rijksvluchthaven
- groen eiland
behouden bestaande maaiveld en bomen ten behoeven van afscherming zicht vanaf de woonboten naar het bedrijventerrein
- bestaande gebouwen
- kade van stortsteen
relatief zachte, natuurlijke uitstraling
(wordt eventueel in later stadium in damwandprofielen uitgevoerd)
- centrale ontsluiting bedrijventerrein, begeleid door groene inrichting.
kansen: uitnodigende uitstraling, duidelijk entreegebied, afvangen fijnstof, biodiversiteit, voorkomen hittestress
- locatie voor overslag, laden- en lossen
vloeistofdichte bestrating, type nader te bepalen
- bedrijventerrein
vloeistofdichte bestrating, type nader te bepalen
- natuurlijke, groene oever
- natuurvriendelijke oever Witte Steen
(Kaderrichtlijn Water)
- onderhoudsweg Waterschap Limburg
- indicatieve nieuw bouwvolumse
- indicatief nieuwe opslag voor grondstoffen
- hekwerk
met poort t.b.v toegankelijkheid door het waterschap
- hoge bomen en struiken
ter afscherming van (potentiële) bouwvolumes (met de aanplant van bomen wordt rekening gehouden met het dijkprofiel voor zichtjaar 2125)
- visplekken
- bankje met uitzicht op haven
- parkeren t.b.v. visplekken
5 (haaks)parkeerplaatsen. Overige parkeren in berm.
- bankje met uitzicht op maasheggenlandschap
- behouden bestaande maasheggen*
t.b.v. dassencompensatie en landschappelijke inpassing
- hoogstamfruitgaard
t.b.v. dassen compensatie en landschappelijke inpassing
- nieuwe maasheggen*
t.b.v. dassencompensatie en landschappelijke inpassing
- faunarijke (en kruidenrijke) graslanden**
t.b.v. dassencompensatie en landschappelijke inpassing
- alternatieve burchtlocatie das
- bestaande picknicktafel
- bestaande bakenbomen
- bestaande wandelroutes over rijbaan
- nieuwe en bestaande (fruit)bomen
t.b.v. dassen compensatie en landschappelijke inpassing
- nieuwe struinroutes

* lage heggen ('knip-of scheerheggen') zijn niet gearceerd, hoge heggen ('struweelheggen') zijn gearceerd

** de kleurverschillen van de graslanden benadrukken de kleinschaligheid van het landschap en het verschil in beeld dat gaat ontstaan als gevolg van het toegepaste extensieve maai- en beweidingsbeheer